

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av målat virke i magasinet på Brunstorp, Huskvarna

Linderson, Hans

2012

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Linderson, H. (2012). *Dendrokronologisk analys av målat virke i magasinet på Brunstorp, Huskvarna.* (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2012:27). Lund University.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

07 Maj 2012

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2012:27
Hans Linderson

**ÄR ÖXNAHAGA (YXENHAGAS) GAMMELSTUGA BYGGT AV VIRKE FRÅN
DEN FÖRSVUNNA SANDA KYRKA?
DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV MÅLAT VIRKE I MAGASINET PÅ
BRUNSTORP, HUSKVARNA**

Uppdragsgivare: Harry Bergenblad (kontaktperson Mikael Nordström och Robin Gullbrandsson på länsmuseet i Jönköping)

Område: Jönköpings län **Prov nr:** 75040-75047 **Antal borrhoprover:** 8

Dendrokronologiskt objekt: provtagning T Bartholin 23/7-1987, tidigare analysrapporter 10/8-1987, 04/12-1991, 15/01-1993

Information: Under skapandet av en databas för våra undersökningar sedan 1973 har vissa "svåra fall" analyserats åter igen. Föreliggande undersökning har analyserats vid tre tillfällen senast 1993. I något fall har angivits dateringar med osäkerhet. Om tidigare dateringen avviker kan det bero på denna osäkerhet. Om dateringen avviker med något enstaka år kan det bero på att vi har lyckats mäta en skadad årsring ytterst i provet eller att provet har förlorat någon årsring i samband med analysernas hantering. Diskussionen nedan förutsätter att dokumentationen av materialet i magasinet i Brunnstorp är korrekt.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr : Stock Nr	Träd slag	Antal år ; 1 radier ommätt minst 2 gånger	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn
75040	1	Tall	158	Sp 59, B	1669	V 1669/70	170-190
75041	2	Tall	209	Sp 51, ej W	Ej datering	-	270-320
75042	3	Tall	106	Sp 31+10,B	1642	1684 ± 15	160-220
75043	4	Tall	172	Sp 88, W?	1669	1670 ± 1	200-250
75044	5	Tall	157	Sp 39, ej W	1638	1674 ± 15	190-220
75045	6	Tall	227	Sp 72+3,ej W	Ej datering	-	270-320
75046	7	Tall	185	Sp 62-llw, W	1688	S 1688	200-230
75047	8	Tall	269	Sp 82, nära W	1664	1668 ± 4	290-320

Kommentarer till dateringarna

Två skilda fällningsperioder har detekterats samt ytterligare en fällningstid men med inte helt säker datering (mer om dessa i diskussionen). Huvuddelen av materialet har avverkats kring **vinterhalvåret 1669/70** sannolikt är de som uppvisar en överlappande men bredare dateringsmarginal, fällda samma vinterhalvår. Prov 75046 är avverkat **sensommaren 1688 eller möjligen vinterhalvåret 1688/89**. Virkets årsringar täcker tiden 1424-1688. Proveniensen norra Jönköpings län.

Diskussion

De två odaterade proverna är tagna från samma träd. Årsringsmönstret påminner om det man kan se i virke från högmedeltiden eller äldre i Smålands inland. Den bästa korsdateringen indikerar att yttersta årsring dateras till 1229, fällningsåret skulle i så fall ha inträffat 1229-1243 (mest sannolikt 1232±3). (Årsringarna täcker tiden 998-1229). Det är viktigt att detta inte publiceras som en faktisk datering. Dateringen behöver en kompletterande provtagning.

De yngre dateringarna visar att någon del eller hela ”gammelstugan” i Öxnehaga är uppförd omkring 1670 med någon komplettering 1688 eller något år senare. Det är mindre troligt att man har återanvänt virke som är mindre än 20 år gammalt.

Om man tänker sig att det gamla virket verkligen dateras som föreslås ovan, så skulle det bekräfta den gamla sägnen att byggnaden är uppförd av virke från Sanda kyrka.

Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning. Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet. Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot. Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891